

भोजनभाण्ड (भो + भा) n. *Speiseschüssel*: केम° Spr. 5417.

भोजननेन्द्र m. *König Bhoḡa* (der Dichter) RĀGA-TAR. 7, 259.

भोजनवृत्ति (भो + वृ) f. *das Essen, Speisen*; pl. Spr. 1303.

भोजनवेला (भो + वे) f. *Essenszeit* KATHĀS. 41, 41.

भोजनव्यय (भो + व्यय) adj. *mit dem Essen beschäftigt, beim Essen seiend* Spr. 4188.

भोजनाधिकार (भोजन + अघ) m. *die Oberaufsicht über die Speisen, Küchenmeisteramt* HIT. 62, 20, v. 1.

भोजनीय (von 3. भुज् simpl. u. caus.) adj. 1) *was gegessen wird*; n. *Speise*: भोजनीयानि पेयानि भक्ष्याणि विविधानि च। लेह्यान्मृतकल्पानि चोष्याणि च तथा MBH. 1, 6659. स्तुपर्णास्य चार्थाय भोजनीयमनेकशः। प्रेषितं तत्र राज्ञा तु मांसं बद्ध च पाशवम् ॥ N. 23, 9. ०मृत *beim oder am Futter gestorben* KĀTJ. ÇR. 23, 4, 22. — 2) *zu speisen, derjenige welchem man zu essen geben muss* M. 3, 124. Verz. d. Oxf. H. 268, a, 15. MĀRK. P. 29, 39. — 3) *derjenige welchem ein Genuss zu gewähren, ein Dienst zu leisten ist*: ते न गुरोर्भोजनीयाः NIR. 2, 4.

भोजनपति (भोज + प) m. = भोजदेव Verz. d. Oxf. H. 342, b, 6.

भोजपति (भोज + प) m. *König der Bhoḡa, König Bhoḡa* RAJU. 7, 17. Bein. Kāṁsa's BHĀG. P. 10, 43, 17. = भोजराज COLEBR. MISC. ESS. I, 236.

भोजपुत्री (भोज + पु) f. *eine Tochter Bhoḡa's, eine Prinzessin der Bhoḡa* P. 6, 3, 70. VĀRTT. 10. — Vgl. भोजदुहितर.

भोजपुर (भोज + पुर) n. N. pr. einer Stadt VIDAGDHAMUKHAMĀṆANA im ÇKDR. — Vgl. भोजनगर.

भोजपुरी (भोज + पु) f. desgl. Verz. d. Oxf. H. 148, a, 6, 11.

भोजप्रबन्ध (भोज + प्र) m. Titel einer von Ballāla verfassten Biographie Bhoḡa's, Königs von Dhārā, Verz. d. Oxf. H. 150, b, No. 320. 84, a, 2 v. u. MACK. COLL. I, 112. fg. भोजराजप्रबन्ध Verz. d. Kop. H. 14, a, b.

भोजय scheinbar in याज्ञभोजयः MBH. 7, 804, wofür mit der ed. Bomb. सृपभो जयः zu lesen ist.

भोजयितर (vom caus. von 3. भुज्) nom. ag. *derjenige, welcher Jnd Etwas geniessen —, empfinden lässt* NĪLAK. 137. BRAHMAVAIV. P., PRAKṚTIH. 23 im ÇKDR.

भोजयितव्य (wie eben) adj. *zu speisen, derjenige welchem man zu essen geben muss* MBH. 12, 3946. KULL. zu M. 3, 125.

भोजराज (भोज + राज) m. *König der Bhoḡa* MBH. 3, 5366. *König Bhoḡa*, angeblicher Verfasser verschiedener Werke, Verz. d. Oxf. H. 113, b, 2, 32. 123, b, 45. 124, a, 47. fgg. 209, a, 16. 237, b, 3 v. u. 247, a, 28. 274, b, 17. 279, a, 5. 292, a, 49. PRATĪPAR. 2, b, 5. Verz. d. B. H. No. 974. 1403. HALL 163. ०प्रबन्ध s. u. भोजप्रबन्ध. ०वृत्ति f. Titel einer Schrift HALL 10. — Vgl. भोज, भोजदेव, भोजनपति.

भोजराज्यीय adj. von भोजराज Verz. d. B. H. 332, 3.

भोजस् (von 3. भुज् s. नृ, पुरु, विश्व, स und भोजसे u. 3. भुज्)

भोजाधिप (भोज + अघ) m. *Fürst der Bhoḡa*, Bein. Kāṁsa's ÇABDAR. im ÇKDR.

भोजात्ता (भोज + अत्त) f. N. pr. eines Flusses HARIV. LĀNG. I, 308.

भोजिक m. N. pr. eines Brahmanen KATHĀS. 3, 9.

भोजिन् (von 3. भुज्) adj. *geniessend, essend*: क्विरुच्छिष्टं LĀTJ. 10, 18, 11. M. 4, 212. JĀG. 1, 162. शिष्टान् MBH. 13, 2040. शेषं HARIV. 7913.

भरण्यफलं MBH. 13, 714. 16, 251. Suçr. 1, 237, 10. कव्यं R. GONR. 1, 50, 10. परात्रं Spr. 2646. सर्वात्रं AK. 3, 1, 22. PAÑKAR. 1, 3, 27. 6, 48. 2, 4, 60. 3, 10, 9. PAÑKAT. 25, 6. 31, 1. P. 3, 2, 78. Sch. द्विषतामभोजिना नाराचेन MBH. 7, 3289. भोगिं so v. a. *ausbeutend* 5, 3591. बहुभोजिता *Gefräßigkeit* KULL. zu M. 2, 57. Bisweilen in anderer Verbindung als mit dem Object: प्रद्वष्टाद्वाक् an den Tagen der Todtenopfer PAÑKAR. 1, 6, 48. भिन्नभोजनं aus zerbrochenen Geschirren MBH. 13, 2586. कृच्छ्रं unter Beschwerden 12, 1247. नक्तं (नक्तं ed. Calc.) (bloss) in der Nacht 3, 13734. प्रद्वं so v. a. प्रद्वान् 13, 6204. स्वयमाहृत्य was man selbst herbeigeschafft hat 3, 59. — Vgl. अन्नाह, गृह, भुजंग, सक.

1. भोज्य (von 3. भुज् simpl. und caus.) 1) adj. a) *zu geniessen, zu essen, zu verspeisen, geniessbar, essbar*; neutr. *was genossen —, gegessen wird, ein zum Essen sich eignender Gegenstand, Speise*; = भक्ष्य P. 7, 3, 69. घ्रादन, यवागु Sch. VOP. 26, 10. यत्तु केवलं त्रिह्या विलोड निगीर्यते पायसादि तद्भाज्यम् Sch. zu BHAG. 13, 14. MAITREY. 6, 10. गृहस्थानां च यद्भाज्यं (so ed. Bomb.) यच्चापि वनवासिनाम् MBH. 13, 2773. क्षीरस्यैताः सर्पिषश्चैव नद्यः शश्वत्क्षेताः कस्य भाज्याः 3512. fg. ग्राम्यो ऽयमुष्ट्रनामा जीविविशेषस्तव भाज्यः PAÑKAT. 68, 15. भाज्यमन्नम् KĀM. NĪTIS. 7, 15. अभाज्यमन्नम् M. 11, 160. भाज्यान् adj. *dessen Speise man geniessen darf* 4, 253. JĀG. 1, 166. अभाज्यान् adj. M. 4, 221. फलानि च विचित्राणि राजभाज्यानि (so ed. Bomb.) MBH. 13, 2772. वक्त्रिभाज्यद्रव्यैः PAÑKAT. 97, 25. यदेतानपि तिलानभाज्यान्कृतवान् ungeniessbar 121, 16. भक्ष्यभाज्यानि MBH. 13, 10. MĀRK. P. 61, 56 (wo wohl भक्ष्य st. भोज zu lesen ist); vgl. u. भक्ष्य. भाज्येषु पानेषु R. 2, 77, 15. KATHĀS. 34, 128. पितृणां परमं भाज्यं तिलाः सृष्टाः स्वयंभुवा MBH. 13, 3315. विधिवद्भाज्यामास भाज्यं (so ed. Bomb.) सर्वगुणान्वितम् 14, 1852. KATHĀS. 43, 56. भाज्ये (= वस्त्रादि Schol.) भाज्ये (= अन्नदि Schol.) MBH. 12, 9500. भाज्यं भोक्ता च KĀM. NĪTIS. 2, 15. वं भोक्ता अहं भाज्यभूतः PAÑKAT. 110, 2. H. 7. 1213. VOP. 5, 6. भाज्यानि सुमहानि VARĀH. BRU. S. 46, 81. अहो अद्य महद्भाज्यं मे समुपस्थितम् HIT. 33, 5. भाज्यवृत्तिः PAÑKAR. 3, 9, 21. भाज्यं भोजनशक्तिश्च Spr. 2077. क्पान् — अभाज्यन् — भाज्यम् R. 2, 91, 33. अलंकारमयो भाज्यमत (so ed. Bomb.) उर्ध्वं समाचरेः sich schmücken und ein Mahl zu sich nehmen MBH. 13, 201. केमे प्रदाने भाज्ये च beim Essen M. 3, 240. MBH. 7, 1993. KĀM. NĪTIS. 7, 9. अग्रभाज्याः (so ed. Bomb.) प्रसूतानाम् das Beste oder zuerst geniessend MBH. 13, 2150. — b, = भाज्य zu geniessen, zu empfinden, zu benutzen: विप्रयज्ञातम् NĪLAK. 137. व्यक्तम् GAUDAP. zu SĀṆKHYAK. 11. भाज्यवृत्तिमिदं सर्वं जगत् (vgl. भाज्यवृत्ति VEDĀNTAS. [Allah.] No. 93) BĀLAB. 37. सुखानि सह भाज्यानि ज्ञातिभिः Spr. 4086. विश्वभाज्या (गङ्गा) MBH. 13, 1853. अभाज्यं तत्पशूनाम् woran sich das Vieh nicht erfreut HARIV. 3636. कामं MBH. 3, 3838. चौरभाज्यानि राज्यानि HARIV. 4830. वंशं (राज्य) MBH. 3, 3038. राजं ग्रामं 8, 1770. कृषादीनां धराभुज्याम्। कंचित्कालमभूद्भाज्यं ततः प्रभृति मण्डलम् ॥ RĀGA-TAR. 2, 7. तथा कायस्थभाज्या भूजिता ausbeutbar für 3, 180. मूखो ऽयं नृपतिर्भाज्यो मया KATHĀS. 40, 49. स्त्रीजनं fleischlich zu geniessen RĀGA-TAR. 1, 73. — c) zu speisen, derjenige welchem man zu essen geben muss MBH. 13, 6199. fgg. KULL. zu M. 3, 222. — 2) n. a) *Speise*; s. u. 1, a. — b) *Genuss, Vortheil*: विभ्र संखिवृत्त प्रारं भाज्यम् RV. 8, 21, 5. अग्रेत्रैषा मृतो न भाज्यैषिराय न भाज्यो 128, 5. ददाति मर्क्यं याङ्गुरी पाशूनां भाज्या शता 126, 6. — Vgl.